

Stavanger Astronomiske Forening

Observasjonsrapport 2014

Været i 2014 var preget av den fabelaktige sommeren med rekordmye sol, vakre dager og høy temperatur. Dessverre hjelper det lite for astronomi grunnet mangel på nattemørke i Norge på den årstiden. Riktignok er solobservasjon alltid en mulighet.

Begynnelsen av året var heller ikke verst. Det ble noen turer til vårt mørke observasjonssted Arildsåsen med undertegnede 22-tommer. Både Sigmund, Per, Jon Helge og Eric fikk anledning til å beskue det rike utvalget galakser som er å se på vårparten. Ett høydepunkt var supernovaen SN2014J i M82. Vi så også noen av de fjerneste galaksene vi har observert: Hercules-hopen Abell 2199, som ligger 400 millioner lysår unna. Ellers var høsten værmessig begredelig som i året før, men et par kvelder ble det likevel.

Jon Helge og Sigmund var aktive med astrofotografi, både fra Byhaugen samt fra Melsvatnet. Dette resulterte i vellykkede bilder av blant annet nevnte supernova, Andromeda-galaksen, Ringtåken og kulehopen M15. I tillegg ble det noen vakre bilder av nordlys.

Undertegnede gjentok turen til Namibia i juli, og denne gangen ble Per og datteren Ragnhild med. I tillegg kom Trond Hugo Hermansen fra Kristiansand. Været var storslagent under hele 10-dagers oppholdet. Himmelen og Melkeveien var storslagen fra ødemarken. Deep-sky-objekter ble sett med en fantastisk detaljrikdom og kontrast i 24-tommeren og 25x150 prismekikkerten som vi leide. Høydepunkter inkluderte:

- Eta Carinae-tåken: Et svært, lyssterkt gassområde hvor stjerner dannes.
- Omega Centauri: Himmelen største og mest lyssterke kulehop.
- Centaurus A: En særegen galakse med stort støvbånd
- Tarantell-tåken i den Store magellanske sky: Et utrolig tåkekompleks av buktende linjer og hulrom.

Dessverre skjedde det rundt disse tider også et innbrudd i observatoriet på Byhaugen. Diverse ble stjålet, deriblant videokanon og PC. Verst var imidlertid at flesteparten av de beste okularene ble tatt, sammen med diverse filtre og tilbehør i okularkofferten. Dette utgjorde et betydelig finansielt tap og innskrenket sterkt mulighetene for bruk av observatoriet. Styret besluttet å gå til innkjøp av nye okularer, Barlow-linse, filtre og røde lykter. Men det er tvilsomt hvorvidt vi vil få utlegget refundert gjennom forsikringen.

I oktober var det igjen "museumsnatt", og Sigmund stilte opp på Stavanger museum for å vise folk stjernehimmelen. Kvelden begynte med skyer, men det klarnet opp og mange mennesker fikk sett et utvalg objekter gjennom foreningens 6-tommers refraktor.

Eric Jensen, januar 2015
Observasjonsleder